НОВА РАДА

Тимчасові умови передплати на 1918 рік.

на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	на 2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	18 р.	12 р.	6 р.

Передплати приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.

Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить що дня, окрім понеділків і дня після великих свят.

Умови друкування оголошень:
На 1 сторінці: 2 карб. 26 коп.
На IV „ 1 „ 20 коп.
за 1 рядок в 1 шпальту петіта за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки в шп. 1 карб. 20 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год. дня

Ціна окремого № у Києві 25 к.
В провінції і на вокзалах 25 к.

№ 89. П'ятниця, 31 (18) травня 1918 року. № 89.

Літній театр купецького зібрання. Дирекція Колесниченко.
У п'ятницю 31/18 травня виконано буде **ВИХРЕСТ,** Т-во укр. арт. під орудою ЄЛИСНВА 1-го червня Заволю і правду, 2-го ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧОРНИЦІ.

ТРОЇЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ.
„УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР".
Сьогодня у пятницю 31-го (18) травня **Богдан Хмельницький,** 1-го червня Чумаки.
2-го Бондарівна.

МОЛОДИЙ ТЕАТР.
Фундуклеївська № 5, театр був. „Бергонье".
У пятницю 31 травня 1918 року ЗАКРИТТЯ СЕЗОНА. В. Винниченко **ЧОРНА ПАНТЕРА І БІЛИЙ МЕДВІДЬ.**
початок о 8 годині. Квитки продаються з 11—2 і з 5—9.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК.
(УКРАЇНБАНК) Хрещатик, 27.

Провадить операції з 9 до 2 годин дня.

Видає переводи та акредитиви на всі міста України а також, при де-яких умовах, на Москву і в Германію та Австрію.

По біжучих рахунках та вкладах платить 4½ до 6%. Виплата без обмеження. 3—790—3

Київська міська управа *Київ, 31 (18) травня 1918 р.*

запрошує осіб бажаючих одержати посаду головного бахгалтера міської управи, подати о цяому прохання до 10 жовтня с. р., з приложенням праць і curriculum vitae.
3—780—2

СОЮЗ ОРЕНДАТОРІВ.

Правління союзу приймає записи нових членів і дає справки, відносно оренди. Київ, Михайловська вул. № 18 пом. 23, від 10 до 2 год.
3—746—1

Центральне бюро передплати

на всі українські газети і журнали що містилось до останнього часу в помешканні Центральної Ради, після минулих руїн і розрухів, відновило свою діяльність в новому помешканні:

Київ, Фундуклеївська, книгарня „Українська Республіка". Бюро безпосередньо зноситься з закордонними українськими часописами, а на місцях по Україні має густу сітку власних агентів.

Прийняті в передплату гроші, бюро негайно передає до контор часописів. Комісових 5%. За бюро як і раніш одповідає редакція журнала „Шлях". 1—0660—1

Департамент вищої освіти

цим повідомляє, що 1-го червня в 11 год. ранку в помешканні кадецького корпусу відбудеться відкриття лекторських курсів.
2—799—1

В неділю 2-го червня „Корпус"

та товариство взаємної допомоги київської шкільної округи улаштовує в зоологічному саді **ВЕЛИЧЕЗНУ ГУЛЯНКУ.**

Початок в 1-ій годині дня Подробиці в афішах. 2—0688—2

В інструкторській школі старшин буде зроблено для старшин постійного складу слідуючі доклади:

1-го червня.
Тарас Григорович Шевченко, його життя і твори.—Лектор п. Лукашевич.

8-го червня.
Практичні висновки з теорії стрільби, дія риштунків польової армати. Лектор Старшина Щербинський.

15-го червня.
Основні принціпи наступу й оборони в умовах бор'тьби за укріплені смуги на прикладах сучасної війни. Лектор інспектор класів генер. шт. полк. Чернявський.

22-го червня.
Котляревський—батько нового українського письменства. Лектор п. Ковердинський

Всі лекції відбудуться в арматній авдиторії школи від 13 год. 30 хв. до 15 г.

Двері школи відкрито для всіх хто цікавиться цими питаннями.
1—0687—1

Шукаю 2-3 кімнати з кух. світло і всі вигоди. Телеф. 64—80. Завідувача оповістками. 1—902—1

Українське селянство і наші чергові обовязки перед ним.

Український народ на протязі революції під керовництвом нашої інтелігенції виявив майже небувалу в історії творчу енергію до будовання своєї держави, яка забезпечила б йому національні форми для розвитку культурного та через демократичний сталий лад державний дала б йому можливість піднести свій економичний добробут.

І дійсно Українська Центральна Рада, як найвищий орган представництва народнього, керуючи політикою українського народу, прислухаючись до волі народа, що виявлялась на численних з'їздах українського вояцтва, селянства та робітництва, зуміла створити незалежну Українську Республіку.

Спіраючись на широкі народні маси, Центральна Рада поборола всі ті великі перешкоди, які ставилися її праці безчисленими ворогами української державности.

Правда був мент, коли московські большевики комуністи своїми демагогичними лозунгами та брехнею забаламутили були частину українського народу і, посилаючи на Україну свої банди червоногвардійців, встигли були захитати українську державність. Але Центральна Рада заключивши мир у Берестю з центральними державами звернулася до германського народу з проханнями допомогти українським козакам вигнати з України банди большевиків насильників, щоб таким чином Українська Республіка змогла виконати берестейські умови миру.

Германський уряд, прислухаючись до голосу свого народу, який прихильно поставився до прохання Центральної Ради, дав цю допомогу, заявивши на увесь світ через свого канцлера Гертлінга, що німецькі війська йдуть на Україну тілько допомогти українському уряду встановити лад та спокій в Українській Республіці, але не будуть втручатися у внутрішнє життя української держави.

Реставрація національна та соціальна, яка провадиться нинішнім урядом на Україні, розгон селянського з'їзду та репресії на місцях—викликали уже частковий стихійний рух українського селянства, яке ніколи не примириться з тим, щоб в Українській Республіці панувала недемократична антінаціональна влада і провадила свою соціальну класову політику на шкоду широким верствам українського народу.

Українські політичні партії, не виключаючи навіть лівого крила, не вважають правильними і користними для держави та народу тих методів боротьби, якими роспочало боротися селянство та робітництво з нинішнім урядом та його політикою.

Ми вважаємо, що боротися необхідно, і будемо боротися з тими, хто посягатиме на незалежність Української Республіки та провадитиме політику шкодливу для інтересів широких верств українського селянства.

Але ми знаємо, що тілько організована боротьба може дати реальні здобутки, тілько, коли українські широкі маси будуть спаяні певними організаціями в один монолит, тоді вони переможуть своїх ворогів, забезпечать свої національні та соціальні інтереси і оборонять істнування незалежної Української Республіки—незалежно від того, які експеріменти будуть переводитись сторонніми силами на Україні.

Через те головним і найважнішим політичним завданням української інтелігенції є організація українського селянства та робітництва. До останнього часу селянство було організоване в „селянську спілку", яка була увесь час під проводом української партії соціалістів-революціонерів.

Але закон про соціалізацію землі зніс в селянські маси досить значну діференціацію, і серед них почали закладатися нові організації селянські як, наприклад, хлібороби-демократи та хлібороби власники.

Сі групи селянства твердо стоять на принціпі властности на землю, знаходяться під впливом ідеї української державности і чекають тих політичних партій, які зорганізували б їх під прапором оборони української державности, української культури та демократичної земельної реформи на принціпі власности на землю.

Та частина українського селянства, яка пішла за „союзом земельних собственників" — організацією великих дідичів теж, з певністю можна сказати, покине дідичів, коли утвориться така селянська організація, яка буде боронити їхні селянські інтереси, а не панування великих землевласників, що має на меті як раз „союз земельних собственіков", отже сучасні політичні та соціальні обставини на Україні, коли великі дідичі хотять провалити земельну реформу, а „селянська спілка" почала тратити прихильність поміж селянством, диктують тим українським політичним партіям, які мають провадити головним чином не класову політику, а державну—заключити політично-національний демократичний блок на певних принціпах, щоб таким чином, об'єднавши свої сили у Києві і на місцях, організувати такий непартійний селянський союз, який зміг би об'єднати коло себе українські широкі народні маси. Для сього кожна з українських партій (наприклад ес-фи, с-си, трудовики то, хлібороб-демократи, [illegible]

по 5 чоловік від своїх центральних органів, і таким чином засновується центральне організаційне бюро „Українського Селянського Союза".

По губерніальних містах та повітах закладаються анальогичні організаційні центри. Центральне бюро виробляє проекти програми і статут такого „Всеукраїнського Селянського Союза" і через свої філії має подбати скликати повітові та губерніальні, а нарешті і всеукраїнські з'їзди українського селянства, на яких остаточно і вирішиться програма, статут, тактика та форми діяльности сього союза.

Звичайно, що простіще було б деяким українським партіям об'єднатися в одну партію, яка і взяла б тоді провід в діяльности „Селянського Союза"; але поки що сього немає—практично буде заключити українським партіям такий демократичний блок на слідуючих принціпах:

1. Оборона і зміцнення незалежности Української Республіки шляхом установлення сталого демократичного ладу і організація міцної армії та фльоти.

2. Забезпечення розвитку української національної культури, як основи української державности—без порушення справедливих національних прав инших народів на Вкраїні.

3. Переведення в життя закона про українське громадянство, на підставі якого політичними правами користуються тільки громадяне Української Республіки.

4. Оборона політичних свобод і збереження демократичних принціпів виборчого законодавства до українського парламенту та органів самоврадування. Проведення демократичної земельної реформи на підставі трудового господарства з примусовим одібранням землі від великих власників за певну плату в державний фонд для передачі її селянам за плату у власність або в оренду.

5. Допомога і оборона розвиткові торговлі і промисловости на підставі приватної ініціативи та державного контролю.

6. Полагодження фінансів Української Республіки; установлення української державної одиниці і виключення з обороту паперових грошевих знаків, випущених за час війни та революції.

7. Найширша допомога розвиткові всіх галузів кооперації, як головної підвалини для розвою народнього добробуту і самодіяльности.

8. Забезпечення робітничої класи на Україні демократичним соціальним законодавством.

9. Оборона незалежности (автокефальности) Української православної церкви.

Організований таким способом „Селянський Союз" стане великою політичною силою в державі і класом ізоляції та організованої боротьби змусить любий уряд провадити демократичну політику

Вибори до парляменту або народніх рад будуть в руках „Селянського Союзу" і він в купі з „Селянською Спілкою" матиме в парляменті значну більшість, а значить відповідно до своєї програми установить державний лад на Україні і матиме в своїх руках провід внутрішнею та зовнішною політикою.

Через те кличемо українські партії, „вільне козацтво" кооперативи та „Просвіти" до організації „Селянського Союза", який забезпечив би інтереси народу соціальні та національні і оборонив би незалежність Української Республіки.

М. Яяменко.

Забастовка і міністри.

„Vorwärts“ про становище на Україні.

Німецька соціал-демократична газета „Vorwärts“ умістила докладну статтю, в якій досить доладно і вірно оцінено характер перевороту на Україні та суть політичних відносин і плани партій. Новий уряд стаття в Vorwärts'і характеризує, як російський та реакційний, і наводить на доказ признання участників перевороту та заяви й постанови кадетського з'їзду та монархичних організацій, посилається на відомі факти в діяльности нового уряду та призначення на одповідальні посади твердих реакціонерів та русифікаторів.

До цієї статті додає редакція „Vorwärts'a“ в передовиці свої міркування, в яких заявляє, що подана стаття походить від людини, яка знає докладно сучасне, життя на Україні в усіх його проявах. Пануючі тепер на Україні класи попали в скрутне становище. Вони не визнають України, та з другого боку в Росії тепер панують большевики, які переводять в життя знищення як раз цих класів.—Далі пише „Vorwärts“ так.

„Нема сумніву, що ці елементи, які сьогодня прийшли на Україні до панування з одвертими обіймами кинуться до Росії, як тільки у Москві большевицьку владу замінить влада буржуазна. Не диво, що українці, надіялись удержати свою державну самостійність, тепер тяжко розчарувались вони в дійсности в усіх цих подіях можуть бачити лиш переведення макіявельської програми, а себе за тих невільників, яких проганяють, коли вони зробили свою службу.

Німецька соціял-демократія визнавала завше відділення росіян і українців за їх внутрішню справу і вона не бачить в цьому нещастя, як що обидва ці народи на підставі обопільної згоди захотять ізнову з'єднатись.

З веселим здивуванням читаємо в телеграмах про той тост, який держав німецький посол фон-Мум з нагоди приїзду д. фон-Вальдова в Київ. Він заявив: „що він певно надіється, що після побідносно скінченної війни настане спільна мирна трезвала робота між Україною і Німеччиною на полі культурнім і політичнім. Німеччина годиться з бажанням українського народу сотворити свою екзистенцію на демократичних основах і він переконаний, що при німецькій допомозі заключена фінансова реформа поведе до реформи аграрної і культурної на національних основах“.

„Вільна торгівля“.

Народній міністр української держави п. Гутник в спішному порядку провадить в життя принціпи вільної торгівлі...

Але він не може провести справедливої паралелі між дійсно „вільною торгівлею“ і дійсною спекуляцією! У нього якось по інерції всі роспорядження, маючі орієнтацію на „вільну торгівлю“, ґрунтуються все в бік „вільної безборонної спекуляції“ і... фатально, але Одеса в цьому завше відограє якусь значну ролю! То мішки втікають до Одеси, то гума, то мідь та білі метали, то папір... і все шляхом вільної торгівлі! Ну, нехай би втекли б до Одеси і там були б використовані во ім'я розвитку української промисловости... що ж в цьому злочинного? Чи не все ж одно: чи буде використовувати сировець та півготовий фабрикат одеська промисловість, чи київська, чи якась там харківська? Аби українська...

Але не в тім навіть річ... Тут замішаний якийсь фатум... Як тільки щось з товарів попадає до Одеси... не затримуючись там, ці товари опиняються за кордоном... Але вже навіть не шляхом вільної торгівлі, а шляхом специфічно одеської спекуляції. Так було з мішками, з папером, з металом і багато з чим другим...

На Україні ліквідувалося таким шляхом, через Одесу і далі багато цінних громадських і приватних складів. На черзі стоїть ліквідація складу відділа постачання київського військово-промислового комітету...

Місцева людність робить всякі заходи, аби це добро, яке оцінюється в $3^1/_2$—4 міліони карб., не попало б у руки спекулянтів і не пішло б битим шляхом на Одесу і через Одесу далі... Місцеві кооперативи і серед них Найбільш дужа організація „Дніпросоюз“ запропонувала ліквідаційній комісії військово-промислового комітету закупити все це майно по *сучасним риночним цінам*. Ще й гроші обов'язуються виплатити протягом місяця.

А крім цього дають гарантію в тім, що все це майно, яке збиралося військово-промисловим комітетом під той час, коли все населення України зоставалося без всяких товарів і закупити їх не мало можливости, бо всі ці товари призначалися „на оборону“—нині, через „Дніпросоюз“ який об'єднує велике число споживчих товариств України, *повернеться населенню!*..

Але не так все це просто!.. Народній міністр п. Гутник наказав ліквідаційній комісії військово-промислового комітету призначити „конкуренцію“ аби продати всі ці товари майдорожче, аби вичавити найбільше грошей, аби всім контрагентам військово-промислового комітету було б заплачено обов'язково повним карбованцем... бо вони ж його підтримують, вони ж його благають увільнити їх від платні податку за прибуток за 1917 рік... Як же не допомогти своїм... во ім'я розцвіту „вільної торговлі“; відбудови „української промисловости“ за рахунок народнього скарбу!

Але ми вже наперед знаємо, чим все це закінчиться... На „конкуренції“ купить компанія з Одеси... вже тому, що вона наб'є спекулятивну ціну а по такій спекулятивній ціні ні яка громадська організація купити не спроможеться. Далі, ця одеська компанія ще мусить щось і заробити!.. А заробити тоді можна буде лиш єдиним шляхом—перепродавши його з Одеси за кордон!

Отак полагоджує торговельний промисловий кризис народнє міністерство торгу і промисловости; бо це є політика п. Гутника!.. **Промисловець.**

З газет та журналів.

Про що пишуть... київські кадети? ... чує наш хитрий земляк Д. Григорович-Барський у Київі, викладає вельми довірливо одеський діяч Сергій Штерн. У „Вільному Житті“ знаходимо уривки з признань кадетської газети „Одесскій Листокъ“.

„Любовь к родинѣ, к измученной, истерзанной, насильно расчлененной Россіи и оплеванной, униженной и разбитой, но все же великой Россіи—вот ключ к этому, на первый взгляд, загадочному явленію“.

„Вы говорите о нарушеніи идеологіи партіи, об укрѣпленіи позиціи самостійной Украины, но перед нами заданія иного характера. Мы видим Россію, разрѣзанную на отдѣльныя части, у нас имѣются нити к их возсоединенію и сплоченію, и, если это собраніе русской земли должно начаться в Кіевѣ, если приходится перескочить через барьер внѣшней самостійности, то можно-ли перед этим остановиться?“.

Самостійність—це той бар'єр, який кадетам здається найлегчим, щоби прийти до єдиної неділимої Росії. І справді: з большевиком боротися трудно і небезпечно, а українців варт тільки одурити самостійністю і буде „єдина“. „Собираніе русской земли“ починається в Київі, і звичайно тільки істинно-руської.

Чи наділи кадети рукавички при їхній чорній роботі?

„Путь к власти, это путь тернистый, усѣянный колючими шипами, но члены партіи народной свободы храбро пошли на политическую Голгофу! Стиснув зубы, затаив в душѣ кровное униженіе, подавив естественную брезгливость пошли на черную работу, на укрѣпленіе хотя бы части бывшей Россіи, на созданіе таких условій, которыя дали бы нам впослѣдствіи возможность возвысить на мирном конгрессѣ свой голос в защиту единой, великой Россіи“.

Те чого кадет переварити не може: мусять іти з німцями—

„Единственный трагическій для партіи вопрос—это вопрос об оріентаціи. Партія, возглавляемая Милюковым, партія духовных и культурных исторических связей с Франціей и Англіей, партія, жившая Лондоном и Парижем—и вдруг Вѣна и Берлин... Не трагедія ли это? Но бывшіе союзники поймут, что есть священная обязанность перед родиной, перед грядущим поколѣніем. Когда нѣт Россіи, то не может быть никакой оріентаціи. Создастся великая Россія, тогда можно будет „позволить себѣ имѣть внѣшнюю политику“.

В міністерствах

Оголошення.

Згідно постанови ради міністрів Української держави всі особи, котрі не з'явилися на службу сього 30 травня і принявшії участь в страйкі служачих державного закладу рахуються з сього числа зволеними від 30 травня 1918 року.

Міністр земельних справ В. Колокольцов.

Постанова центр. комітету співробітників усіх міністерств.

Всі [illegible] ведуться винятково [illegible] мовою. Українізація протоколів, які ведуться теж на російській мові, робиться так: російський текст [illegible]ється і затверджується; тоді він перекладається на українське і дається до підпису і скріпи.

Становище Д. Дорошенка.

Нас повідомляють, що Д. І. Дорошенко не задоволений своїм становищем в складі теперішнього кабінету. Непорозумінь на ґрунті зовнішньої політики не виникає, але самого Д. І. Дорошенка хвилює позиція міністрів в справі масових і поодиноких арештів українських діячів та селян. Міністри ж уважають, що це справа ясна і проста: „арештовують злочинців“...

Нарада в справі з'їзду середніх шкіл.

27-го травня з ініціятиви міністерства освіти відбулась перша нарада комисії в справі скликання з'їзду тих середніх шкіл, при яких істнують інтернати. Одразу виявилось дві течії: одна з них стояла за окремий з'їзд, друга—за злиття з з'їздом учителів середніх шкіл. Перемогла течія, яка обстоювала окремий з'їзд. Як виявилось з слів С. Ф. Русової з'їзд має з'ясувати найбільш пекучі питання життя інтернатів в зв'язку з переведенням в життя принціпа єдиної школи, а саме а) правила прийому, b) питання про стипендії, c) єдина школа та інтернати, d) українізація. Далі було постановлено, що тимчасова ця комісія з представництвом од міністерства освіти перетворюється в бюро, яке і підготовить з'їзд.

При балачках про компетенцію з'їзду виявилась конечність як найповнішої репрезентації найбільш демократичних інтернатів: всякого роду приютів. На цю пропозицію одного з членів комісії пристала й ціла комісія і постановила відповідно поповнити бюро.

Бюро скомпоновано так, що вже єсть представники від колишніх кадетських корпусів, дівочих інститутів („благородныхъ дѣвицъ“), духовних шкіл та міністерства. Нема ще представників від приютів. Головою комисії (бюро) вибрано п. Є. Е. Сімашкевича, писарем п. Ліперовського.

Слідуюче засідання призначено між 12 та 1 год. дня в середу

У Київі.

В справі реквізиції помешкання „Нової Ради“. Мало того, що помешкання, яке належить редакції „Нової Ради“ реквізовано і занято відділом офіцерів, але при дверях на вулиці поставлено озброєну варту, яка доброю російською мовою вимагає посвідчень і пропусків у співробітників, служащих контори, передплатників та всяких людей, що заходять до редакц. І. Отже ми майже позбавлені можливости нормальних функцій і питаємось українського уряду,—чи це теж боротьба з пресою? До відома можемо подати, що обидва помешкання ми ні в кого не реквізували, а займали по договору і платили гроші.

Доля „Юго-Восточного Союза“. „Юго-Восточний Союз“, у який входили Донщина, Кубань, Астрахащина та инші краї південно-східної Росії, як нам оповіли члени кубанської делегації, давно розпався. Загальний розклад, навала большевиків та инші обставини привели до того, що більшість членів союза проголосили для себе незалежність од Росії або од Союза.

Поєднання українських партій. Серед українських с.-ф. та трудовиків виникла думка про об'єднання цих двох партій. З доручення комітетів обох партій склалася комісія, яка виробить умови сполучення партій.

Приїзд румунського комісаря. Вчора у управляючого м-вом закордонних справ Д. Дорошенка був уповноважений комісар румунського уряду на Україні полковник румунського генерального штабу М. Тодіческу і його секретарь К. Мораріо-Андрієвич. Вони приїхали з метою порозумітися з українським урядом що до військового та залізнодорожного майна, яке лишилось у пригранничних місцевостях, а також для встановлення торговельних та инших стосунків.

Постанова головного комітету партії соціалістів-федералістів. Головний комітет партії соціалістів-федералістів обміркувавши конфлікт між співробітниками міністерств та міністрами і особливо з Колокольцовим, виніс резолюцію протеста проти тої міністерської політики, яка викликає конфлікти і веде до їх загострення. Разом з тим, комітет партії признав, що хоч співробітники міністерств і були до останньої міри роздратовані поведінкою своїх начальників, але не слід було братися такого способу боротьби як забастовка, бо в теперішніх політичних умовах цей спосіб доводиться признати невідповідним.

Мова „українських“ міністрів. Всіх особ, що кохаються в красі нашої мови або так чи инак цікавляться нею, просимо звернути увагу на приказ п. Колокольцова, поданий у нас сьогодня („В міністерствах“). Що „ѣ“ по-укр. заміняється на „і“—це давно всі знають, а як ви розшукаєте, в котрому з „кишенькових“ словників вид. 1918 р. замісць „страйк“ надруковано „страмк“, то й будете знати, який з них „особенно рекомендованъ министерствомъ для практическаго употребленія“. До того ж, приказ цей треба було на-сніх переписати в великому числі примірників, щоб розліпити скрізь по великому будинкові міністерства, через що з'явилось кілька варіянтів, і в одному з них (що був прибитий, напр., на 5 поверсі) в центральному, сказати б, слові „страмк“ вискочила буква т. В такому варіянті приказ подати трудно...

Білоруська делегація у Д. Дорошенка і Х. Раковського. Вчора міністра закордонних справ відвідала білоруська делегація в особі д.д. А. І. Цвіткевича та Н. Довнар-Запольського, яка мала з ним довгу розмову про форму свойого виступу на мировій конференції та про українсько-білоруську державну границю. Міністр обіцяв підняти ці питання на найблизчому засіданні ради міністрів.

Разом з тим білоруська делегація була в голови російської мирової делегації д. Раковського і передала йому ноту про проголошення самостійної білоруської народньої республіки і про необхідність визнання її совітською владою. Нота ця є потвердженням радіотелеграми від 18-го квітня ц. р., яка подрібно описує останні події в Білорусі. Разом з тим вона являється актом про білоруську самостійність і закінчується пропозицією совітській владі увійти в переговори з Білоруссю що-до державних границь, торговельних та инших відносин.

Голова совітської делегації, не маючи уповноваження на вирішення цих питань, звернувся по прямому дротові до совіту народніх комісарів по вказівки.

Гість з Зеленого Клину. Вчора у управляючого міністерством закордонних справ Д. Дорошенка був [illegible] окружної Манчжурської української Ради д. П. Ф. Твердовський і подав йому докладну записку такого змісту:

Як почався на Україні політичний рух за автономію України, а потім за відділення її від російської держави, згуртовані на Далекому Сході українці готувались об'явити увесь далекосхідній Клин, себ-то: Приморщину, Амурщину, Усурійщину, Забайкальщину і Манчжурію частиною України. Час об'явлення настав у цім році. Большевицький уряд з його совітськими [illegible] українців [illegible] постанову [illegible] [illegible] з м. Хабаровку [illegible] з'їзд. По докладам у делегацій на з'їзді виявилось, що селянство не може більше терпіти на Далекому Сході совітського уряду, котрий веде весь Зелений Клин до загибелі; і з'їзд постановив прохати центральний український уряд вимагати від російського уряду признання вищезазначеної частини Далекого Сходу частиною України на основі самовизначення народу, маючи на увазі, що українців на Зеленому Клині коло 89% всього населення. На підставі цієї постанови була надіслана в Смоленськ, де повинна була зібратись мирова конференція, телеграма, але та телеграма не дійшла до Смоленська.

Стоючи на сторожі інтересів рідної України, представники людности Зеленого Клину, на підставі всього вищезгаданнаго, від імені окружної ради прохають:

1. Вимагати від російського уряду признати далекосхідній Зелений Клин частиною України.

2. Негайно відкликати з Зеленого Клину всіх озброєних російських частин і передати всю зброю, яка там є, українським властям.

3. Утворити при міністерстві в Київі спеціальний відділ по справах Зеленого Клину.

4. В Харбін, як город інтернаціональний, призначити консула.

Крім цього докладуємо, що Манчжурська залізниця визволившись від большевиків, не визнає їх. Після большевиків вся власть у Манчжурії зосталась за генералом Хорватом, який вважає себе українцем, і який заявив, що він бажає працювати тільки на користь рідної йому України. В той час, як відбувся третій всеукраїнський з'їзд, в Пекині велись переговори про організацію Сибірського уряду і, про признання цього уряду був шими російськими союзниками. З'їзд скінчився 31 березня, і як раз у цей час пішла чутка, що японці у згоді з другими державами хочуть окупувати Сибір.

Увечері 3-го квітня, голову окружної ради покликав генерал Хорват для розглядання постанов з'їзду і по другим політичним справам. Постанови з'їзду йому уподобались. На моє запитання, що скажуть на це японці, ген. Хорват сказав, що це їх не стосується і що з ними можна увійти в згоду; тим часом стало відомо, що японці ще не виступають. Маючи на [illegible] [illegible] рух Далекого Сходу більш [illegible] головою

ди, рада ця висловила бажання. щоб поїхав до Київа до уряду. Ген. Хорват просив передать уряду, що як ...ж, так на його думку, і князь Кушев (російський посол в Пекині до більшевиків), будуть скільки хватить сили працювати по вказівкам українського уряду. В Харбині є отряд війська під командою ген. Плешкова, котрого призначив ген. Хорват. Маючи на увазі неможливість проїзду на Україну, яку утворили більшевики, котрі переглядали навіть усі кишені і книжки, шукаючи яких небудь повноважень, рада в згоді з генералом Хорватом думала, що як тільки буде відомо, що бажання громадян не дійде до ...ту, мобілізувать українські частини разом з отрядом, який є в Харбині, наступить озброєною силою і вигнати більшевиків з Зеленого Клину геть за Байкал. Цю пропозицію дуже підтримував ген. Плешков, але ж виступити було поки що боязно, бо у Владивостоці були отряди союзників, котрі могли всякий час вмішаться в цю справу тим більш, що від центрального уряду у нас не було ніяких вістоток. На всі наші телеграми і писані доклади ми не одержували відповіді, крім того цю справу можливо вирішити без кровопролиття мирною конференцією.

Позаяк загальне політичне становище на далекому сході у звязку з можливим виступом бувших російських союзників, не може терпить ні одної хвилини, д. Твердовський просив яко мога швидче їх вирішити.

— **Х. Раковський у барона Мумма.** В середу 28-го травня голова совітської делегації д-р Раковський був з візитом у германського посла барона Мумма і дякував його за допомогу, що він його мав член делегації д. ...ов під час свого першого приїзду до Київа. В розмові була знята ...ж мирову конференцію оскільки вона зачеплює обоюдні інтереси Росії і Германії. Також була зачеплена справа з демаркаційною лінією, запропонована українською делегацією, яку, як відомо, визначають представники України разом з германським командуванням. Д-р Раковський зазначив, що така демаркаційна лінія не тільки порушує порозуміння, встановлене між російським та германським командуванням, але може викликати при переводенні на місці ...ійний обмін людности тих ...ностей, що лежать по обидві сторони лінії. Д-р Раковський зазначив також, що встановлення нової демаркаційної лінії не може сприяти встановленню дружніх відносин між Росією і Германією при виконанні брестейського договору.

Що до донської делегації, а також декотрих инших, д-р Раковський заявив, що всі ці делегації—фіктивні, і на їхні заяви не можна звертати серйозної уваги.

Вчора особистий ад'ютант барона Мумма був з візитом у д-ра Раковського і прохав його вибачити, що посол не мав змоги завитати до д. Раковського особисто.

— **Дипломатичний курер.** Позавчора з Київа в Москву виїхав кур'єр совітської делегації разом з одним із членів секретаріату делегації для докладу про хід мирової конференції.

— **Візити.** Вчора відвідали гетьмана начальник штабу головнокомандуючого австрійськими військами на Україні, генерал фон Вельц та уповноважений українського уряду при нашому австрійському командуванню на Україні Гербель, які говорили з гетьманом в справі встановлення тісного зв'язку між одеським штабом та українською центральною владою.

Вчора представились гетьманові уповноважений німецького міністерства військових справ на Україні майор Михеліс та його помічник фон-Гюльдмер.

— **Донська делегація у гетьмана.** Гетман прийняв представників донської делегації генерала Свічина, який доручив гетьманові свої уповноваження. Генерал Свічин відвідав також відпоручників німецького вищого командування. Делегація донського правительства має завданням в першу чергу поставити питання про визнання в міжнародніх відносинах нової донської держави. Переговори по цій справі розпічнуться в найблизчі дні.

— **Нарада про Чорноморський флот.** 29-го травня у германсько посла барона фон-Мумма відбулася приватна нарада про долю Чорноморського флоту. В нараді брали участь барон фон-Мумм, управляющий міністерством закордонних справ Д. Дорошенко і товариш міністра закордонних справ д. Чалтов. Нарада не винесла ніякої постанови і участники її обмінялись між своїми думками й поглядами в цій справі.

— **В раді міністрів.** Минуле засідання ради міністрів було присвячене розробці енергійної української ми... ...ровій делегації для ведення мирових переговорів з совітською делегацією. Рада міністрів, як то було в категоричній формі заявлено представникам преси, стоїть на точці погляду необхідности продовжувати мирову конференцію.

— **Наказ про телеграфне майно.** Губерніяльний староста наказав по телеграфу повітовим старостам Київщини, що все телеграфне і телефонне майно, яке належить військовим частям, де б воно не було знайдене, повинно бути здане спеціяльно-командированим в повіти п.-т. урядовцям.

— **Філія „Deutsche Bank'a“ у Київі.** Незабаром у Київі отвирається філія найбільшого німецького банка „Deutsche Bank“.

— **Вітання Кубанської делегації в українському клубі.** Серед української інтелігенції виникла думка прийняти й привітати в товариській бесіді в українському клубі делегатів од Кубані, серед яких есть відомі українські діячі.

— **Становище учителів.** У п'ятницю, 24-го травня ц. р., на засідання центрального бюро всеукр. учит. спілки прибули представники київської повітової шкільної ради і повітової учительської спілки З. Г. Кобзарь і І. Путята, які повідомили центральне бюро про те неможливо-скрутне матеріяльне становище всього учительства в повіті, яке їм довелося бачити при об'їзді шкіл. Більшість учительства, втративши всяку надію на можливість поліпшення їх сучасного скрутного матеріяльного становища, залишило школи і кинулось шукати фізичної праці. Таке становище загрожує повному роспаду шкіл і може привести до того, що в-осени неможливо буде роспочати навчання по школах. Центральне бюро всеукр. учит. спілки, заслухавши цю надзвичайно сумну заяву і беручи на увагу аналогичні заяви з усіх міст України, постановило про це довести до відома п. міністра народньої освіти і запитати: а) чи затверджено асігновку в $31^1/_2$ міліон карб., з яких мали виплатити і народнім учителям утримання і б) чи затверджено платню народньому вчителю від держави по 150 карб. на місяць.

Представники київського повіту заявили, що коли б міністерство затвердило асігновки і розіслало їх по містах, то земства могли б найти гроші на місцях.

Вісти з краю.

= **Старе вертається.** В Ніжині вернуто на місце стару, до революційну повітову земську управу, а нову арештовано. Між иншими арештовано Крамарчука, гласного губерниської народньої Ради, людину хвору, для якої арешт може мати фатальні наслідки. Арешти зроблено без жадних розумних підстав: просто старе вертається і з новим рахунки зводить.

= **Таврія.** В повітах спокійно. Оголошена грамота гетьмана з додатком, що усякі посягнення на істнуючу владу будуть рішуче каратися. Оповіщено ще, що ціла Україна зараз на военному стані.

= **Чернігівщина.** В мглинському пов. большевицька банда біля 500 чоловік має гармати і кулемети і терорризує населення повіту головно в районі ст. Почеп-Унеча аж до лінії залізничного шляху Гомель-Брянськ.

Большевики-бандити зовсім не зважають на розпорядження від російського уряду.

В пов. городнянському, чернігівському, борзенському, остерському 50% населення ставиться до нової влади прихильно, лиш в ніжинському, суражському та сосницькому повітах—настрій ворожий.

За браком грошових знаків повітові коменданти роблять закупка та реквізиції, не розплачуючись грішми, а в борг. Сума боргу досягнула вже до 360.000 карбованців.

В городнянському пов. вільні козаки роззброювали населення, при чому били селян нагаями і двох розстріляли.

= **На Херсонщині спокійно.**

= **Полтавщина.** В костянтиноградському повіті настрій населення кепський. Горять маєтки,—є вбиті.

В деяких волостях гадяцького повіту сильна большевицька агітація.

В лохвицькому повіті агітація проти істнуючої влади. Настрій дуже бурхливий. Анархія прийняла широкі розміри.

В кобеляцькому повіті палять економії і майна землевласників. Населення не слухає розпоряджень повітового старости.

В роменському ... ...ють ...ки і вивозять хліб.

В кременчуцькому повіті населення з зброєю виступило проти війська.

В золотоношському повіті вбивають землевласників.

В инших повітах настрій дуже несповійний.

= **Чернигівщина.** В новгородському повіті на лівому березі Десни збільшуються грабунки та вбивства. Населення схвильоване — розбігається. Розбишаки напали на с. Шатрище і хутір Гоголівських.

= **Харківщина.** В ізюмському повіті брак продуктів першої необхідности.

Від часу як скасовано земельний закон У. Ц. Р. настрій дуже підвищений. Бувають безпорядки.

В рильському повіті большевики одкрили вогонь через нейтральну зону по козаках, які стояли як передові варти. Але німці розбили большевиків. З нашого боку вбито одного козака і одного німця.

Мирова конференція.

Засідання 30-го травня.

Засідання роспочалося з запізненням на годину проти призначеного часу—о 5-ій годині вечора

Перед початком українську делегацію на чолі з Є. Шелухиним та Д. Дорошенком було зфотографовано.

По одкриттю засідання д. д. *Шелухин* і *Раковський* обмінюються новими упевноваженнями і на цей раз визнають їх з юридичного боку правильними.

Потім д. *Шелухин* заявляє, що українська делегація не встигла обговорити докладніше справи з демаркаційною лінією, і тому він пропонує, перервати засідання конференції до 3-ої години слідуючого дня.

д. *Раковський* згоджується.

Засідання закривається.

Ф. Б.

3-тій Всеукраїнський кооперативний з'їзд.

Після секційних засідань—загальне зібрання одбулося 28 травня вечером.

В першу чергу обговорювано питання про участь кооперації в будові залізниць.

Реферував д. Сокович, вказуючи, що до поліпшення економічного становища України конечною являється одбудова залізниць. Тому, що уряд не має на це фінансів, і щоб будову шляхів не передати в руки приватних концесіонерів, а в руки цілого народа—кооперація повинна цю справу взяти на себе, через що дасть змогу заробити великій масі голодних.

З'їзд погодився з думками д. Соковича і ухвалив передати цю справу центральному кооперативному комітетові.

Після цього з'їзд ухвалив питання про юридичну допомогу, яке було обговорено в секції—організувати при кооперативах спеціяльні відділи кор. допомоги.

Друге питання про кооперативне законодавство, зібрання постановило передати на розгляд ц. к. к., який повинен для цього скликати окремий з'їзд.

Секція організації власних коопер. підприємств—у свойому докладі настоювала, щоб кооперація утворила фабрично-заводську промисловість.

29 травня з'їзд обговорював доклад д. Бохановського; „фінансово-економічна політика та кооперація“.

З промовою виступав проф. Туган-Барановський, який доказав, що Україна мусить порвати з російською грошовою системою, инакше фінансовий крах разом з Росією не минучий.

Що до хлібної монополії, то вільний продаж без державного контролю ніколи не урегулює справи з постачанням хліба.

Б. Мартос говорить про сучасне скрутне становище України і про можливу судьбу в майбутньому, що неповинно нам одбирати охоту до організаційної праці.

По короткій дискусії проф. Туган-Барановський пропонує прийняти тільки першу тезу його доклада, а другі віддати до перегляду центральному коопер. комітетові. Тези такі:

1. В ділянці фінансової політики:

а) негайний розрив з російською грошевою системою і утворення власної валюти;

б) припинення спекулятивних операцій через монополізацію кредиту, викуп приватних акційних банків і нарешті через державний контроль над товариствами взаємного кредиту.

2. В ділянці економично-політичній:

„Припинення вільної торговлі і введення цілої низки монополій: хліб-ної, залізної, вугільної, дров'яної, м'ясної, страхової і инших, цілковитої монополії зовнішнього торгу і оптової внутрішньої.

3. В ділянці промислу і транспорту:

Підняття продуктивности праці не шляхом пригнічення робітництва, скасуванням 8-ми годинного робочого дня та пониженням заробітної плати, а утворенням умов, які сприяли б інтенсивности праці і зменшенню армії безробітних,—шляхом організації суспільних робіт і будови залізниць.

4. Надання кооперації особливого права участи в державних монополіях і в розділі продуктів між населенням.

Опісля загальні збори приступили до обговорення справи постачання хліба центральним державам і винесли такі резолюції: кооперації повинно забезпечити можливість нормальної роботи, ліквідацію „Зем. Союзів“ і „Союза городів“ повинно з'єднати в м-ві харчових справ і притягти до участи в ній кооперацію, кооперативні союзи мають право брати участь на зібраннях хлібового бюро і таке инше.

Працювати над виконанням хлібного договору кооперація може тільки тоді, коли німці не купуватимуть хліба через своїх агентів.

В сучасних обставинах кооперація повинна брати широку участь в закупці хліба по всяким цінам і на всяких умовах а закуплений хліб задержувати для потреб населення.

В кінці резолюції вимагається скласти комісію для складення меморандума до м-ва харч. справ про необхідний зворот боніфікацій і зміну устава хлібового бюро так в інтересах кооперації як і в інтересах народа.

Наприкінці з'їзду делегати відспівали „Ще не вмерла“ і „Заповіт“.

С. С.

Загибель бібліотеки.

В Київі з 1907 р. істнував добре відомий всьому громадянству міста клуб під назвиськом „Кіевское Общественн. Собраніе“ (В. Володимирська 45). При цьому клубові містилась велика бібліотека, яка в своїй більшости переважно складалась з книжок закритих адміністрацією „Кіевской Общественной Библіотеки“ і Т-ва Просвіта. Було, також, багато книг куплених Громадським Зібранням і пожертвованих приватними особами. Просвітянські книжки передані були до бібліотеки Гром. Зібрання з умовою повернути їх, коли настануть обставини сприяючі для відновлення діяльности Просвіти. Заходами Зібрання ця велика книго-збірня була добре улаштована, мала у великім числі примірників друкований каталог і на протязі кількох років регулярно обслугогувала хоча і неширокі кола громадянства.

В осени ж минулого 1917 р. помешкання Громадськ. Зібрання було реквізовано для потреб військового міністерства Української Республіки і з того часу почався занепад бібліотеки. Рада Старин Зібрання відносилась дуже недбало до охорони цінного майна його, яке май же все знищено і розкрадено. Зараз нема навіть сторожа. Одно з помешкань бібліотеки, де стоять шафи з книгами, обернуто на казарму. Портрети і гипсові погруддя письменників і художників валяються в бібліотеці долі, зовсім понівечені. Книжки серед яких багато уніків розкрадаються і продаються чому є багато доказів. Велику відповідальність візьмуть на себе ті люде, від яких залежить зберегти це культурне громадське багацтво, коли вони цього не зроблять зараз же, негайно.

Ол. Тарасенко.

Кошмар.

Не маю змоги писати, не маю сили тримати в руці перо, не маю того хисту, не маю думок у голові, немає бажання щось думати,—почуття моє придавлене, воля скована і сам я не знаю, чи я живу, чи животію, чи може й зовсім немає мене на світі, і тільки тінь моя перелякана та затуркана блукає якоюсь примарою й немає такого закутка, де б прихилитися...

В ці тяжкі часи певно не тільки у нас таке коїлось, робилося таке безглуздя майже скрізь; але чути тільки вухами про те, що десь щось страшне діялось і бачити те страшне власними очима—це дуже велика ріжниця!

Червоногвардійці розстрілювали людей і розстрілювали з „смаком“, кобенячись, мовляв, „конфузить не артистично“, розстрілювали кого попало, здебільшого також людей, які зовсім ні в що не вмішувались.

Коли вбивали „буржуїв“, то це виправдовувалось тим, що, мовляв, всім буржуям смерть, а смерть та їм призначена за те, що вони колись дерли по десять шкур з одного чоловіка. Коли розстрілювали попів, то казали, що вони завжди були прихвостнями Миколи II-го й за те їм повинна бути призначена сама найлютіша кара; коли розстрілювали ...ців, то казали, що вони зрадники—...стопродавці;

коли вбивали... Та кого ж іще вбивали?

А вбивали ще зовсім убогих українців—пролетаріїв за те тільки, що вони пролетарії—українці і що вони були свідомі національно.

Коли починала оживати Україна по перших днях загально-російської революції, то яких тільки наклепів та наговорів на неї не було! Казали, що вона контрреволюційна, що вона *буржуазна*, хо вона в Бога не віруе і що церков на Україні зовсім не буде, бо церкви та релігія тільки Росією трималась та її революціонерами, а коли Україна все посяде, то не буде ні церков ні попів і будуть люди жить на світі, як ті звіри, не хрещені, не вінчані, не печатані і навіть не ховані.

Але скільки вже Україна живе, то щось цього не помітно було, а коли червоно-гвардійці у Широкому розстріляли чи-мало жидів і де-кілька українців, то „строжайше“ наказали не ховати нікого, бо, мовляв, і той буде забитий, хто буде ховати і той піп четвертований, який буде печатати...

Нагнали такого жаху на все містечко, що хто й був з доброю душею, то й та добра душа його вп'яти заховалася і він нічого не міг вдіяти для того, щоб хоч поховати забитих по людському.

Багато ж було ще й таких людей (коли їх можна людьми назвати), що казали так:

— Собакам собача й честь.

І це казали здебільшого ті люде, які ні одної неділі не пропускали, щоб не піти в церкву і не вдарити по пів сотні поклонів.

„Україно, Україно,
Оце твої діти“!..

Розум холоне, тіло терпне від того тільки, що уява малює трупи, які ледве не два тижні валялися по балках та по каменоломнях і гризли їх собаки і вітер буйний розносив важке повітря скрізь по всій околиці...

І вже коли „собакам собача честь“, то хочби ж таки ті люде (не собаки) про те були поклопоталися, щоб трупи були закопані й нем могли завести якоїсь страшної хороби по всьому містечку, від якої не то що собаки, а таки ж і та людина може загинути...

Павло Темченко

Урядове повідомлення.

Останніми часами надзвичайно поширилася агітація, що хоче викликати в суспільности занепокоєння й посіяти в ній підозріння, ніби то український уряд цілком байдуже ставиться до зроблених останніми часами арештів й нібито багато особ арештують виключно за те, що вони були переконаними українськими громадськими дівчами.

Український уряд наперекір цим злочинним чуткам, що розповсюджуються весь час, був заклопотаний тим, щоб твердо проводити в життя ідею непохитної боротьби як проти розкрадення народніх средств під виглядом політичних потреб, так з ріжними виступами, одверто направленими проти влади гетьмана й уряду, та маючими на цілі викликати народні заколоти і знову одурити довірчиві маси брехливими обіцянками, а і таким чином повернути нас до анархичних порядків недавнього минулого і одхилити Україну од того єдиного тепер шляху, який веде до зміцнення її державної самостійности, спокою та процвітання.

Але твердо переводячи назначену необхідну боротьбу, уряд в той же час завжди дивився на заряджені арешти, як на тимчасовий захід, обсяг якого неминуче мусить скоротитися, в міру наступлення більш спокійних умов державного життя і був заклопотаний можливо швидким направленням належного розбору всіх наново поставших справ. Він давно поставив на чергу це питання й 28-го цього травня засідання ради міністрів одноголосно затверди-

до низку заходів, завдяки котрим справи про арештованих мусять швидко рушити вперед в якому б порядкові та якою владою не були б зроблені арешти.

Ще більш зломисною та брехливою являється друга з вищезазначених чуток.

Хоч справі арешти неминучі при енергійній боротьбі з анархією та одвертим протиділанням владі, можливі окремі помилки, навіть, окремі зловживання на місцях, але ніколи по волі українського уряду ні один чоловік не був й не міг бути заарештованим тільки за те, що він українець та український громадський діяч.

Уряд державної й самостійної України, очевидно, не міг йти шляхом переслідування тих ідей, які звязані з його державним істнуванням. Але він не міг бути та не буде бездіяльним в тих випадках, коли має перед собою злочинну агітацію і злочинні вчинки, чим би ці вчинки не покривались, бо становище українця, тим більше українського громадянського діяча, не увільняє нікого від найпершого державного обов'язку скоритися законам та визнати власти, що опираються на ці закони.

Крім щирих переконаних українських патріотів є инші люде; під машкарою українства можуть критися анархісти, большевики, багато з тих, хто під маркою українського патріотизму бажає переслідувати особисту користну мету і вести Україну до нових бід та потрясень. Цього уряд не потерпить і свій обов'язок стояти на сторожі порядку та державного спокою України він виконає твердо й неуклінно.

ТЕЛЕГРАМИ.

Совітська радіограма.

Совітський уряд послав на ім'я російського уповноваженого представника в Берліні д. Іоффе таку телеграму:

„В районі Себежа Вітебської губернії і в ямбургському районі коло Чудського озера у звязку з непорозуміннями коло демаркаційної лінії місцеве германське командування погрожує продвиженням вперед на російській території.

Вжийте залежних од вас заходів, щоб запобігти цьому. На хуторі Кожемякино коло Себежа німці забрали крім відділу салдатів мужську частину людности хутора.

Вимогайте випуску на волю.

Народній комісар закордонних справ. Чичерін.

Німецьке офіціяльне повідомлення.

29 травня.

Західній фронт. На бойових фронтах од Узери до Оази сильна бойова діяльність продовжується. Атаку на південь Уперн відбито. На захід од Мондідіє ворог місцевою аткою продерся в Кантіні. Військо генерала обершта Бема та генерала Белова із армії німецького кронпріпца продовжували вчора наступати. Французькі та англійські резерви відбито. Дивізії генерала Ларіша відбили французькі контратаки й забрали на правому крилі гірський хребет Терні-Сорні і височини на північний схід од Суасон. Після жорстокого бою військо генерала Віхура зламало супротивлення ворога, високорівню Конд. Твердиню Конд забрали штурмом. Захоплено Врені Місії. На південнім березі рік Есни Веслі ми вилізли на височини на захід од Сірі. Корпуси генерала Вінкляра, Конше і Шметова перейшли ріку Веслю. Бреск Фісм забрані. Стоїмо на височинах на південь коло самої Веслі. Військо генерала Ульза штурмом заволоділо височини на північний схід од Пруйі, забрали Віллер Франке Сурсі й наступають на височини коло Тієрі. За піхотою, артилерією та мінометами слідкують повітряні частини військо-звязку. Не дивлячись на небезпеку смерти лікарі та санитари на полі бою піклуються за ранених. Не зважаючи на перемінну годину наші повітряні відділи безустанно атакували ворога бомбами та кулеметами.

Кількість полонених доходить до 25 тисяч, в складі яких один англійський та французький генерали. (УТА).

Українська фондова біржа.

ОДЕСА, 29. На засіданні біржового комітету ухвалено клопотатись перед правительством про заснування української фондової біржі. Ухвалено делегувати члена біржового комітета банкіра Кеціяса. (УТА).

Пенсія московкам.

ХАРЬКІВ, 29. Виїхали до Київа голови повітових земств для вияснення питань про пенсії московкам.

Цензура.

ХАРЬКІВ, 29. Цензуру газет віддано під догляд комендантам та губерниському старості (УТА).

На роботи в Прусію.

ХАРЬКІВ, 29. Відчинено бюро найму робітників на роботи в Прусію. (УТА).

Цукор.

ЗВЕНИГОРОДКА, 29. У приватних крамарів винайдено значну кількість захованого цукру. Відібраний цукор роздано кооперативам. (УТА).

Вісти з Одеси.

ОДЕСА, 30. Отаман міста генерал Мустафін увійшов в управу з пропозицією, щоб зважаючи на переповнення помешкань у місті чинами німецької та австрійської армії, передати їм необхідні помешкання в міських казармах.

Завод Гена одержав великі замовлення на сільсько-господарчі знаряддя та инші вироби і відновив працю.

Нарада про забезпечення населення Одеси хлібом постановила прохати уряд дозволити міському самоуряду закупку тимчасово на рівні з хлібним бюро хлібних продуктів, по можливим цінам, аж до забезпечення Одеси цими продуктами урядовими органами. (УТА)

ОДЕСА, 30. Приступив виконання своїх обов'язків уповноважений міністерства харчових справ по Херсонщині Невіров.

Засідання по випрацюванню учебного пляну економичного факультету майбутнього одеського міського політехнічного інституту висловило бажання мати на економічнім факультеті два відділи адміністративно-фінансовий та торговопромисловий. Остаточне вирішення залишено раді політехнікуму.

Застрайкували робітники гарбарень, які налічують 1.500 робітників. Виставлені домагання про підвищення платні та поліпшення санітарно-гігієнічних умов. (УТА).

Делегація.

ЕЛИСАВЕТГРАД, 30. Міською думою обрано делегацію до голови ради міністрів, міністра судових справ, в справі арештованих перед трьома тижнями гласного думи мирового судді Мета, члена земуправи Штамма і предсідателя біржі праці Сосіса. (УТА).

На Полтавщині.

ПОЛТАВА, 29. В супрунській волости, полтавського повіту засіяно 3650 десятин озиминою та 2881 яриною; не засіяно яровиною 12, озиминою 37.

Губземство отримало з Німеччини велику партію медикаментів.

В повітові вночі випав сніг, вдень йшов зимний дощ. Городи замерзають. (УТА).

Вищі школи в Катеринославі.

КАТЕРИНОСЛАВ, 29. Делегацію, яка їздила до Київа в справі народньої освіти, повідомлено, що уряд згодився на відкриття в Катеринославі університету та переформування музичної школи в консерваторію. (УТА).

Розмова з от. Мустафіним.

ОДЕСА, 30. Отаман міста генерал Мустафін в бесіді з журналістами сказав, що його турбує питання про міліцію; треба багато змінити, починаючи з зовнішнього вигляду. Треба дати міліціонерам однакову форму. Головне, необхідно вкоренити в свідомість служителів закону, що вони служать населенню, а не навпаки. Необхідна ввічливість та коректність, однакова до всіх елементів. Ті, котрі не зуміють піднятися до рівня цих вимагань не мають місця в міліції.

В питанні страйку пекарів, який ще не скінчився, генерал Мустафін вважає потрібним негайно найти компромісне розвязання, щоб полагодити взаїмовідносини між власниками пекарень та робітниками, справедливі вимагання котрих треба задовольнити. (УТА).

Вбивство Гусева.

КРЕМЕНЧУК, 29. На ґрунті земельних відносин вбито великого землевласника Гусева у його ж маєткові; він правник, бувший міський голова цевзової думи по призначенню.

В Могильові-Под.

МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ, 29. В повітовому земстві за браком коштів платня служачим не видається.

В попечительстві опіки семей запасних скорочено штати.

До земства надходять відомости про знищення селянами озимини на поміщицьких землях. (УТА).

Німецько-український економичний союз.

БЕРЛІН, 29. По словам „Фосіше Цайтунг" торгова палата в Мюнхені одноголосно прийняла постанову про заснування німецько-українського економичного союза, щоб допомогти успішному розвитку економичних та культурних зносин між Німеччиною та Україною. Голова палати Пшор зазначив, що успіх діяльности нового союзу цілком забезпечений. (УТА).

Всякі звістки.

— **Протисухотна сироватка.** Професор фізіологичної хемії в Римі Ломонак добув протисухотну сироватку.

Одинадцять хорих на сухоти, котрих гоїли цією новою сироваткою, усі видужали.

Метод гоїння—щоденне вприскування цукрового розтвору цієї сироватки („Tribuna").

— **Нов тня насандра.** Відомий Свен-Гедін, котрий приїхав з Росії до Берлину, прочитав там лекцію про події в Росії. Він пророкує, що в недалекім часі на російський трон вступить новий царь і радить центральним державам уже тепер обережно ставитись до цієї нової небезпеки.

Театр і музика.

В справі театральної термінології. Літературно-видавнича секція при театральному відділі розпочала працю по складанню театральної термінології.

Коли в комісії виготується матеріал, він перейде на перегляна поширені збори фаховців.

В термінологічній комісії беруть участь М. К. Садовський. В. О. Коннор Вілінська, М. Старицька, д. Коваленко, д. Старицька-Черняхівська, д. Стадник.

Допомога „Молодому театрові" „Молодий театр", театр шукання нових форм мистецтва, звернувся до міністерства народньої освіти з проханням підтримати його змагання матеріальною допомогою в розмірі 100.000 карбованців. Театральна рада, розглянувши прохання, знайшла можливим призначити на цю мету 10.000 карбованців.

Визнаючи діяльність цього театру користною, міністерство вдалося до ради міністрів з відповідним законопроектом про асігновку 10.000 карбованців.

Молодой театр. Сьогодня в Молодому українському театрі закриття сезону. Виставлено буде В. Винниченка „Чорна Пантера і Білий Ведмідь".

На Молодий Театр.

Паї Молодого Театру росходяться дуже успішно; купують по 10—20 і більше паїв в одні руки. Київський союз установ дрібного кредиту на підставі постанови ради союзу з 29 травня—купив 200 паїв на суму 20.000 гривен (десять тисяч карбованців).

Дописи.

СЕЛО ЦЕСАРСЬКА СЛОБОДА. (на Черкащині). На Великдень одбулись загальні збори т-ва „Просвіта". З задоволенням заслухали просвітянне доклад ради т-ва про 3-х місячну діяльність т-ва, оглянулись на пройдене життя, підкреслили його хиби, маючи на увазі в дальнійшій своїй праці берегтись од них.

Підрахувавши занадто велику користь від проведених вечірніх курсів для дорослих, які були першою спробою т-ва в цьому напрямку і, маючи на увазі в майбутнім році поширити їх, т-вом була виділена спеціяльна комісія, яка розробила докладний план проведення курсів. За потрібними для цього діла коштами (3000 карб.) т-во має звернутись до повітової народньої управи, а коли Управа не допоможе, то курси будуть улаштовані силами і коштами т-ва. (На 9 травня в скарбниці т-ва було готівкою 440 карб.).

Пошираючи свою діяльність і, додержуючись принципу збереження інтелігентних сил, котрі в останній час помітно роспорошуються в шуканні праці по-за селом, а також, маючи на увазі заміряння де—яких т-в, загальні збори ухвалили одкрить в сусідім селі Змагайлівці філію Ц.-Слобідської „Просвіти". (Філія бібліотеки була там одкрита т-вом раніш.

На зборах було підкреслено, що несприяючі умов заважали провадить агітаційну роботу, через що рада т-ва в цьому напрямку зробила небагато.

Надаючи велику вагу культурно-освітній і громадській діяльності на селі, загальні збори доручили раді утворитити агітаційну комисію, яка-б читанками, зборами, виступами на сходах і иншими засобами сприяла культурному і громадському розвитку села.

Організована робота т-ва в цім напрямку підніме його авторітет і паралізує нечесну діяльність його ворогів. М. Я.

Редактор Андрій Жмовський.

Оголошення.

△ **Бюро всеукраїнської учительської спілки** прохає всіх українців-учителів середніх і вищих початкових шкіл (українських і неукраїнських) та українців-членів батьківських комітетів, діти котрих вчаться в українських і неукраїнських школах м. Київа, прибути в суботу о 6 год. на Ірининську вул., № 6, в помешкання школи, № 30, 4-й поверх, для дуже важних освітних питань сучасного моменту.

△ **Санаторія для хорих учителів.** Центральне бюро всеукраїнської учительської спілки, повідомляє всі учительські спілки, що в справі користування санаторією на одеських лиманах для хорих учителів-членів всеукраїнської учительської спілки треба звертатись по адресі:

„Одеса, Скиридоновська вул., № 8, помешк. 12, Павлу Г. Клепатському".

△ **Київська повітова народня управа,** згідно з постановою повітової шкільної ради, від 15—17 травня ц. р., звертається з проханням до всіх учителів, які з учительських посад у початкових школах Київського повіту були призвані на військову службу і досі на свою посаду не повернулись, дати про себе інформації до 15-го липня ц. р.

Коли до зазначеного терміну управою не буде одержано від названих вище учителів ніяких повідомлень, то вони будуть лічиться увільненими і на їх місце буде призначена друга особа.

△ **Українське товариство економистів.** Комітет українського товариства економистів прохає всіх членів товариства прибути на загальні збори товариства, які мають одбутись у п'ятницю 31-го травня ц. р. о 6 год. вечора, в помешканні міністерства торгу і промисловости (Столипинська 55 б.).

Порядок денний:

1. Перевибори комітету.
2. Грошові справи товариства.
3. Найом помешкання для товариства.
4. Справа консульських курсів.
5. Програм і час скликання з'їзду економистів.
6. Біжучі справи і справи, які будуть порушені членами зборів.

Персональних повідомлень членів не буде. Просять не запізнюватись.

△ **Рада українського правничого товариства** оповіщає, що 31 травня 1918 року о 7 годині вечора в пом. апеляційного суду одбудуться загальні збори товариства.

Порядок денний:

1) Обрання нових членів: Гордасевича, Глухевького, Нечаївського, Меньшікова О.

2) Обрання редакційної комісії по виданню журнала.

3) Питання з приводу перегляда міністерством судових справ законів про апеляційний та генеральний суди.

4) Біжучі справи.

△ **Справи призначені до розгляду на 14 червня ц. р. в цивільному департаментові генерального суду. Київської судової палати.**

1) Акційного т-ва Портланд-цементн. завод. „Волинь" з Ароном Меіровим Меньом. (№ 109).

2) Т-ва „Т. Д. Гурлянд" з Михайлом Марковичом Вайнтробом. (№ 110).

3) Шльоми Евеліва Горенштейна з Яковом-Шльомою Фишелевим Огульником. (№ 140).

4) Ушера Янкеліва Гінзбарга про поділ грошей між кредиторами Леона Абрамовича. (№ 127).

5) Опікуна над мал. Іваном і Олександром Петров. Лоб як та їх майном, а також над майном померлої Анни Лоб'як—Семена Михайловича Борисевича з київським окружним страховим т-м. (№ 119).

Ананівського з'їзду мирових суддів.

6) Фроїма Лейбовича і Лейби Шльомовича Литваків з Борухом Якоровичем Литваком. (№ 147).

△ **Збори т-ва діячів у. п. мистецтва.** Сьогодня о 5-ій год. вечера в помешканні відділу пластичних мистецтв м. н. о. одбудуться загальні збори товариства діячів українського пластичного мистецтва і комітета по скликанню з'їзда. Просять прибути також участників попередніх українських художніх виставок.

△ **Курси української мови.** Запис на другу чергу курсів української мови при громаді юр'ївських кавалерів, ведеться від 9—2 г. дня і від 5—7 вечора, в громаді юр'ївських кавалерів (Олександрівська вул., № 41).

△ **Український робітничий клуб.** (В Лук'ян. народ. домі). У п'ятницю 31-го травня в 7 год. веч. відбудеться відкриття курсів українознавства і лекція на тему: „Церковно-державні відносини і робітництво". Прочитає В. Чеховський. Вхід на лекцію вільний.

Адміністрація клубу повідомляє публіку, що перерва лекції 27 травня німецькою вартою, нещо як непорозуміння, яке вже ліквідовано. Клуб знову працює безборонно.

△ **Курси українознавства** при українськім робітничім клубі, (Лук'ян. народ. дім), одкриваються в п'ятницю 31 травня. Прохають всіх, хто записався в слухачі, прибути до клубу о 7 год. веч. Запис слухачів ще приймається що-дня од 6—9 год. веч. в кімнаті ради. На курсах викладатимуться: українська мова, література, історія України і всесвітня історія українського мистецтва, географія України і физично-економичні відносини на Україні.

△ **Відкриття лекторських курсів.** 1-го червня, в 11 год. ранку, в помешканні кадецького корпусу відбудеться відкриття лекторських курсів.

△ **Збори головного комітету партії с.-ф.** В суботу о 6 год. веч. (Інститутська, 22), одбудуться збори головного комітету партії с.-ф.

△ **Прохають дати місце!** Звільнені співробітники міністерства земельних справ в кількости до 400-х чоловіка—од директорів і кінчаючи курєрами, прохають гродмадянство дати службу чи яку иншу роботу.

Звертатися в бюро безробітних: український клюб „Родина" на розі Пушкинської й Прорізної од 10-ої до 12-ої і від 5-ої до 7-ої год.

◁ **Культурно-просвітна комісія укр. проф. спілок** прохає тих товаришів, що записалися до хору і трупи, прибути в суботу 1 червня о 6 год. веч. для обговорення справи о відкритті хору і театру. Помешкання Пушкинська 1 угол Прорізної „Український клуб".

△ **В державнім хлібнім бюро.** На 14 червня цього року скликається загальне зібрання членів державного хлібного бюро з метою рішення дуже важних питань.

Оповістка.

Д-р Сощін хрон. трішер, шанкр, сифіліс (606-914). Пр. 9-11 і 4-8. В.-Житомір. 25. 15—0580—8

Всім! Всім! Всім!

Всі українські видавництва, книгарні, книгозбірні, друкарні, Т-ва „ПРОСВІТА" редакції всіх українських часописів, газетні кіоски і т. п. прохаємо подати свої адреси для вміщення у новому інформаційному виданні. Київ, Хрещатик 39. Центр. експедиція українського друку. 5-0675-1

Книгарня Видавничого Т-ва „КРИНИЦЯ".

Київ, Нестерівська 27

Васильченко. Драматичні твори 2 карб.	50 к.	
„ На перші гулі ж. 1 д.	— „	40 „
„ Не співайте півні не вмешай, те ночі п. 3 д.	— „	60 „
„ В холодку ж. 1 д.	— „	40 „
„ Зіля королевич ж. 1 д.	— „	40 „
Тристан Бернар. Пригода 7 квітня к. 1 д.	— „	30 „
Молер. Тартюф	1 „	— „
Кащенко. На провесні др. 5 д.	1 „	— „
По закону 2 д.	— „	80 „
Котляревський. Наталка Полтавка	— „	75 „

1—791—2

Центр. ремонтна майстерня т-ва західних земств продає компресорну машину „ВОЛЬФА", з всіма належностями, і автоматичну вагу, марки „Кронос". Константинівська вул. № 66, оглядати 9—4 год. дня. 3—0678—1

Редакція і контора журналу **„Вільна Українська Школа"** перейшла і міститься в новому помешканню на Ірининській вул. № 6, 3-й поверх. —787—2

Товариству західн. земств потрібний агроном-механік, знайомий з редакторською діяльністю. Мерингівська 8, спитать д. Коваля. 4—0670—1

ОПОВІЩЕННЯ.

Згідно обяви Департаменту внутрішньої торгівлі міністерства торгівлі і промисловости,—правлінням акційного товариства

„Київський частний ломбард"

подано в той департамент заяву з просьбою О НАГОРОДІ ЗА СТРАТИ понесені при ограбленню ломбарду в часі большевицького руху, при чому сума понесеної страти на заложені і здані на сховання річи обрахована ПО ОЦІНЦІ, указаній в квитках.

Клієнтам, котрі уважають, що фактично понесені ними стірати більші тої оцінки, належить війти в департамент внутрішньої торгівлі міністерства торгівлі і промисловости з ОСОБЛИВИМ ПРОХАННЯМ. 3—798—1

На біжучий рахунок київської міської управи в український народний кооперативний банк повинна була бути здана сума на 5000 карб. по чеку за № 558529 від 27 травня н. с. 1918 р., виданному товариством вз. кредиту „Самопомощь" на державний банк. Означений чек украдено. Зповіщаючи о цьому міська управа просить задержати чек і вияснити особу пред'явителя. 1—903—1

З сльозами в очах умоляю п. добродія віддати папери на імя М. Берегуляка і гроші 230 карб. які я вам ненароком дав 27 ц. м. вечер. в Лук'янівськім народ. домі. За вашу чемність дозволяю вам половину грошей задержати. Місцем здачі може послужити редакція „Робіт. Газети", або канцелярія Лук'янівського Народн. дому. 1—0689—1

Аматорські ціни

плачу за всякого роду старі річи

А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ

Проти почти Хрещатик № 23. Телефон 3-86.

Плачу лучші ціни.

Купую ріжне дорогоцінне каміння

1—900—1

Сьогодня БІГИ. Початок о 2 г. 20 х. дня

Др ук. акц. т-ва „Петр Барський у Київі", Хрещатик № 40.